

Skoler, som atter i Nar findes paa Finansloven. Jeg har haft Lejlighed til paa nogenlunde nært Hold at iagttage denne Sags Udvikling her i Landet, og jeg tror, det maa siges, at det har været en Sag, i hvilken der har været god Grøde, som har draget flere og flere Kræfter sammen om sig, og som her i Landet er naaet til en Løsning, der i mange Henseender jester min Opfattelse — og jeg har søgt tillige at sætte mig ind i andre Landes Løsning af dette Spørgsmaal — staar paa Højden af, hvad der overhovedet er naaet i metodisk og planmæssig Ordning af den Opgave, der her foreligger. Det er da ogsaa i Ojeblikket saaledes, at det efter en voffende Maalestok søges at faa dette Undervisningsfag ind i Skoler ude omkring, ogsaa i Landsbyhskolerne og i dermed beslægtede Skoler. Der er hvert Nar et stort Antal Lærere fra hele Landet — omkring de 100 Lærere — som i Feriekursus uddanne sig til at kunne tage denne Undervisning op, og der er langt flere, der hvert Nar søge Udgang til Kursus, uden at det er muligt med de Midler, der staa til Raadighed, at faa det. Det er hovedsagelig Landsbylærere rundt omkring fra det hele Land, lige fra det nordligste Jylland til de sydligste Dele af Verne. Den Bevilling, som er foreslaaet i Nar, er den samme, som har staaet paa Budgettet de tidligere Aaringer, men da Bevægelsen er i saa stor Vækst, og da det næppe kan benægtes, at Indførelsen af dette praktiske Fag spiller en særlig Rolle i Børnenes Forhold til Skolen, ikke blot ved, hvad de direkte lære derigennem, ikke blot ved den praktiske Sans, de faa udviklet derigennem, og ved hele den auktuelle Maade, hvorpaa mange af de andre Undervisningsemner ere i Stand til at forberedes gennem Sløjdundervisningen, men da det ogsaa fra mangfoldige Landsbylæreres Side — for Næsten ogsaa fra Købstadsholernes — har forlydt, at Børnene gaa med større Villighed til Skolen, efter at denne Nævenyttighed er bleven Fag i Skolen, fordi den ligger Børnene nærmere end den blotte og bare teoretiske Undervisning, saa tror jeg, der er Anledning til at tage under Overvejelse, om det ikke vilde være naturligt at forøge Bevillingen saaledes, at man noget nærmere var i Stand

til at fyldestgøre de Krav, der stilles. Jeg skal navnlig henlede Opmærksomheden paa et bestemt Forhold, der i Ojeblikket spiller en Rolle. Det er det, at mange Landsbyhskoler ville indføre Sløjden. Formen, under hvilken det hidtil har været muligt at gøre det, har været den, at det har været Læreren ved Skolen, der gennem Sløjdforeningen, som for en stor Del virker med Statens Midler, personlig har faaet den Understøttelse, der trængtes til. Men der er i og for sig noget unaturligt i, at en Lærer ved en offentlig Skole gennem Undervisningen skal faa en forøget Byrde paa sig, disse Understøttelser ere nemlig ikke blotte Gaver — det tillader Understøttelsernes samlede Omfang ikke — men Laan, der ganske vist afbetales gennem en lang Tid og paa meget billige Villkaar, men alligevel forøger Udgiftsbudgettet for den Lærer, der rimeligvis allerede har nok at bære i Forvejen. Det vilde være naturligt, om man direkte kunde understøtte Landsbyhskoler gennem et lille aarligt Tilskud paa de Steder, hvor Sløjden er indført. Det koster altid noget at gennemføre en Undervisning, der stadig kræver Materiale til Arbejdet. I Sverige er det saaledes, at enhver Skole, der har indført Sløjd, faar, jeg tror, 50 eller 75 Kr. aarlig til at bestride Udgifterne med af — jeg huster ikke Navnet paa de Foreninger, som der have taget sig af denne Sag. Noget saadant har ikke været muligt ved den nuværende Ordning her i Landet, og derfor er der ikke saa Lærere rundt omkring i Landet, som have den personlige Forpligtelse hvilende paa sig, de have gjort Laan af Hensyn til den Betydning, de mente, Sløjdens Indførelse i deres Skoler kunde faa, og dette Laan ere de ikke ude over, for de om $\frac{1}{2}$ Snes Nar kunne faa det afbetalt. Der er noget urimeligt og unaturligt i dette Forhold, og jeg vil derfor henlede baade den højtærede Ministers og Finansudvalgets Opmærksomhed paa, om der ikke kunde være Anledning til at forhøje den Sum, som i dette Ojeblik stilles til Raadighed, særlig for at man paa en naturlig Maade kunde faa de Krav fyldestgjorte, som fra Almueskolernes Side rundt omkring i Landet stilles i Retning af at faa Sløjden indført i Skolerne. Jeg gør denne Henstilling i Haab om, at det maa lykkes at føre Sagen igen-